

Sustainable Tax Position Paper

2019

Origineel: Juni 2018 Laatst bijgewerkt: Juni 2019

Inleiding

PGGM Vermogensbeheer B.V. ('PGGM IM') streeft naar een optimaal beleggingsrendement om zo te voldoen aan de pensioenambitie van haar klanten. Fiscaliteit is een van de aspecten die deel uitmaken van het beleggingsbeslissingsproces.

PGGM IM heeft deze position paper opgesteld met het doel om een standpunt te formuleren ten aanzien van maatschappelijk verantwoord fiscaal gedrag (hierna 'sustainable tax') binnen haar vermogensbeheer praktijk.

De opvattingen over fiscaal gedrag zijn onderwerp van een lopend debat en reflectie. Om die reden volgt PGGM IM de (maatschappelijke) ontwikkelingen hieromtrent op de voet en wordt dit document van tijd tot tijd ook bijgewerkt. Deze position paper is goedgekeurd door de directie van PGGM IM.

De organisatie van PGGM

PGGM IM is onderdeel van de Nederlandse coöperatieve pensioenbelegger PGGM (een organisatie zonder winstoogmerk). In opdracht van haar Nederlandse pensioenfondsklanten belegt PGGM IM wereldwijd in zowel beursgenoteerde als private vermogenscategorieën. Dit gebeurt via de PGGM fondsen en/of op basis van een individueel mandaat.

Fiscaal landschap

Belastingheffing en de verantwoordelijkheid van de belastingbetaler wat dit betreft vormt een belangrijk thema in het publieke debat. De afgelopen paar jaar heeft zich een aantal drastische wijzigingen in het internationale fiscale landschap voltrokken. Wij erkennen en ondersteunen diverse van deze ontwikkelingen, bijvoorbeeld het initiatief inzake grondslaguitholling en winstverschuiving ('Base Erosion and Profit Shifting' of BEPS) van de OESO en de G20-landen. Dit initiatief heeft geleid tot de invoering van een reeks gecoördineerde internationale regels, die tot doel hebben internationale belastingontwijking door middel van grondslaguitholling en winstverschuiving te voorkomen. Binnen de Europese Unie zijn deze beginselen nader gedefinieerd en verankerd in bindende wetgeving.

Hoewel het BEPS-initiatief gericht is op multinationals, is deze regelgeving evengoed van belang voor pensioenfondsen en hun beleggingen.

Fiscale autoriteiten eisen in toenemende mate van organisaties dat zij een fiscaal beleid opstellen en dit openbaar maken. Tegelijk moet er een solide systeem voor fiscaal risicobeheer zijn; dit wordt ook wel het 'Tax Control Framework' genoemd. Dergelijke regelgeving op het gebied van fiscaal risicobeheer vormt een trend die we in steeds meer landen kunnen waarnemen.

Ook is er meer aandacht van beleidsmakers en de samenleving in het algemeen voor fiscale transparantie. De snelle opkomst van mondiale digitalisering en het

gebruik van informatietechnologie hebben enorme gevolgen voor (internationale) fiscale kwesties en de belastingfunctie van een organisatie. PGGM IM vindt het belangrijk proactief op deze ontwikkelingen te reageren.

De fiscale positie van Nederlandse pensioenfondsen

Pensioenfondsen opereren in een complexe internationale omgeving waarin veel gebruikgemaakt wordt van beleggingsstructuren. Op grond van de Nederlandse wetgeving zijn pensioenfondsen vanwege hun maatschappelijke functie vrijgesteld van vennootschapsbelasting en dividendbelasting. Pensioenfondsen zijn immers organisaties zonder winstoogmerk en de beleggingsresultaten komen ten goede aan de pensioengerechtigden¹. De uitkering van de pensioenen is daarentegen wel onderworpen aan inkomstenbelasting, die wordt opgelegd aan de individuele pensioengerechtigde. Voor veel landen die deel uitmaken van de OESO, geldt hetzelfde uitgangspunt.

In grensoverschrijdende situaties, waarbij in het buitenland wordt belegd, wordt de fiscaal vrijgestelde status van de Nederlandse pensioenfondsen niet altijd gevolgd. Dergelijke buitenlandse inhoudings- en overige belastingen kunnen niet worden verrekend door het Nederlandse pensioenfonds of met de door diens pensioengerechtigden verschuldigde belasting. Hierdoor ontstaat voor individuele pensioengerechtigden een (economische) dubbele belasting². Dit heeft een nadelig effect op het rendement van de belegging en uiteindelijk op het pensioen van de pensioengerechtigde. PGGM IM streeft ernaar op een maatschappelijke verantwoorde wijze dubbele belasting voor pensioengerechtigden te voorkomen.

Aandachtsgebieden voor sustainable tax

Om het concept van sustainable tax vorm te geven, heeft PGGM IM mede op basis van de input van haar stakeholders zeven aandachtsgebieden aangewezen:

¹ Kamerstukken II, 1968-1969, 6000, nr. 25, blz. 27, en Kamerstukken II, 2003-2004, 29 210, nr. 3, blz. 23. Dit wordt ook onderschreven door de OESO.

² Over het algemeen kan een individuele belegger buitenlandse (inhoudings)belasting verrekenen met de Nederlandse inkomstenbelasting, met als resultaat dat de inkomstencomponent maar één keer wordt belast. Dit geldt echter niet voor Nederlandse pensioenfondsen omdat de pensioenopbouw (de pensioenbijdrage plus het rendement uit de investeringen) op grond van de Nederlandse wet zijn vrijgesteld van belasting, terwijl de uitbetaalde pensioenuitkering wel onderhevig is aan inkomstenbelasting die wordt opgelegd aan de pensioengerechtigde, zonder dat deze het bedrag aan buitenlandse bronbelasting kan verrekenen. Veel (OESO) landen maken gebruik van een vergelijkbaar stelsel. Many (OECD) jurisdictions apply a similar system.

PGGM IM leeft **de fiscale wet- en regelgeving** na in alle jurisdicties waarbinnen zij belegt, en respecteert deze wet- en regelgeving naar de letter en de geest.

PGGM IM neemt op basis van **vastgestelde fiscale principes** weloverwogen beslissingen in alle fiscale kwesties. In het hoofdstuk 'Onderbouwde fiscale beslissingen' hierna vindt u nader gedetailleerde uitleg.

PGGM IM is **transparant** over haar fiscale beleid en de manier waarop dit wordt uitgevoerd. PGGM IM streeft ernaar transparant te zijn over de hoeveelheid belasting die zij betaalt in het kader van haar beleggingsstructuren.

Om de uitvoering van haar fiscale principes te controleren en naleving van de fiscale wetgeving te waarborgen, maakt PGGM IM gebruik van een solide **kader voor fiscaal risicobeheer**. Dit raamwerk omvat fiscale processen, de vereiste controleactiviteiten en de periodieke identificatie van fiscale risico's. Het kader wordt periodiek gecontroleerd en getest op opzet, het bestaan en de werking ervan.

PGGM IM streeft ernaar binnen haar organisatie, maar ook binnen de beleggingssector in ruimere zin (bijvoorbeeld de door PGGM IM aangestelde externe vermogensbeheerders), een hoge mate van **fiscaal bewustzijn** te bereiken. Doel hiervan is de fiscale implicaties van de beleggingsactiviteiten van PGGM IM beter te beoordelen en te beheren.

PGGM IM streeft ernaar dat haar dienstverleners en stakeholders deze **Position Paper** over sustainable tax onderschrijven.

PGGM IM **neemt actief deel aan het maatschappelijke debat over fiscale principes** die de pensioenfondsen en pensioenaanbieders raken, maar ook op de vermogensbeheersector als geheel.

Ambitie

In dit document geeft PGGM IM nader invulling aan de kernwaarden³ vanuit fiscaal oogpunt. Het streven daarbij is op een fiscaal maatschappelijk verantwoorde manier te beleggen en tegelijk rekening te houden met de fiduciaire verplichtingen naar onze klanten. Daarnaast volgt PGGM IM de ontwikkelingen op het gebied van 'good tax governance' op de voet, evenals de ontwikkelingen van wetgeving, zoals BEPS, het EU anti-belastingontwijking pakket ('ATAP') en het EU mandatory tax disclosure regime ('DAC6'), alsook internationale initiatieven zoals de conceptversie van de Global Reporting Initiative ('GRI') Standaard inzake het rapporteren over belastingen en betalingen aan overheden. Ook worden de maatschappelijke ontwikkelingen ten aanzien van sustainable tax nauwlettend bijgehouden. PGGM IM is van mening dat maatschappelijk verantwoord fiscaal gedrag bijdraagt aan een stabiel financieel stelsel.

Transparantie

PGGM IM communiceert op transparante wijze over haar fiscale beleid. Dat betekent dat PGGM IM haar fiscale beleid openbaar maakt en ernaar streeft inzicht te bieden in het fiscaal risicobeheer en de fiscale beslissingen. In dat opzicht houdt PGGM IM ook de internationale initiatieven inzake (transparante) verslaglegging bij, zoals die van de GRI organisatie, welke een standaard ontwikkelt voor het rapporteren over belastingen en betalingen aan overheden.

Een belangrijk aspect in de context van transparantie is dat PGGM IM proactief in gesprek gaat met internationale en lokale (fiscale) autoriteiten om te zorgen voor een correcte fiscale behandeling van haar klanten. Daarnaast hanteert PGGM IM het uitgangspunt dat zogeheten special-purpose-vehikels ('SPV's'), die worden gebruikt bij beleggingsstructuren, zijn gevestigd in een land dat ten minste '(provisionally) largely compliant' is met de criteria van de OESO zoals geformuleerd in de 'Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes'.

Uitlenen van effecten

Het uitlenen van effecten is een financiële transactie waarbij de ene partij (de uitlenende partij) tegen een vergoeding effecten uitleent aan de andere partij (de lenende partij). Zodra de overeengekomen termijn is verlopen, moeten de effecten worden geretourneerd aan de uitlenende partij.

PGGM IM beheert voor haar klanten en de PGGM-fondsen lange termijn posities, bijvoorbeeld in beursgenoteerde aandelen. Hierdoor wordt onder andere inkomen gegenereerd in de vorm van ontvangen dividend. Daarnaast wordt een vermogenswinst gerealiseerd op het moment dat de posities weer worden verkocht. Het uitlenen van effecten is een strategie die kan worden ingezet om het rendement op deze lange termijn beleggingsposities te verhogen. Indien er dividend wordt uitgekeerd terwijl PGGM IM de desbetreffende effecten heeft uitgeleend, ontvangt de klant of het PGGM fonds een vervangende uitkering voor dit dividend ('manufactured dividend').

Het uitlenen van effecten vormt voor PGGM IM een commerciële beleggingsstrategie en heeft niet als één van de voornaamste redenen een belastingvoordeel voor de PGGM fondsen of klanten te behalen. Ook zal PGGM IM nooit effecten inlenen indien één van de voornaamste redenen daarvan is de uitlenende partij in staat te stellen gebruik te maken van de voordelige bronbelastingpositie van PGGM IM's klanten.

Onderbouwde fiscale beslissingen

PGGM IM acht het van groot belang dat bij de uitvoering van haar beleggingsactiviteiten op het juiste organisatorische niveau 'onderbouwde fiscale beslissingen' worden genomen, zodat kan worden uitgelegd hoe en op welke basis de besluitvorming tot stand is gekomen. Voor een solide beleggingsproces zijn factoren zoals de geest van de wet, reputatierisico, kosten, maatschappelijk verantwoorde fiscale principes, het verwachte rendement, juridische vereisten en overige (non-fiscale) criteria van belang. Daarom worden deze alle meegewogen bij de beleggingsbesluiten. Vaak gaat het hierbij om een afgewogen besluit op basis van het professionele oordeel van de deskundigen die onderdeel zijn van het investeringscomité.

De mate van invloed die PGGM IM kan uitoefenen over de beleggingsstructuren verschilt per belegging. Indien PGGM IM een beslissende invloed heeft op de structuur of het fiscaal beleid van een belegging, bijvoorbeeld in een directe beleggingssituatie, kan zij onderstaande beginselen één op één toepassen. Is die invloed er niet, bijvoorbeeld bij een fondsbelegging of een joint venture waarin PGGM IM een minderheidsbelang heeft, dan vraagt PGGM IM haar beleggingspartners hun fiscale beleid en fiscale beslissingen te verantwoorden. In het uiterste geval kan PGGM IM besluiten om niet deel te nemen aan een belegging of bepaalde partners uit te sluiten. Op de volgende pagina zetten wij onze fiscale principes uiteen. Deze gelden voor de gehele duur van de belegging.

³ Daadkrachtig, Open en Eerlijk, Baanbrekend en Respect voor Mens en Omgeving.

A. Naleving van fiscale wetgeving

PGGM IM voldoet aan fiscale wet- en regelgeving in alle landen waarin zij belegt, en respecteert deze wet- en regelgeving naar de letter en de geest.

B. Voorkoming van dubbele belasting

Ter ondersteuning van haar beleggingsstrategie streeft PGGM IM ernaar (economische) dubbele belasting voor haar klanten en pensioengerechtigden te vermijden. Dit dient echter wel te gebeuren binnen de kaders van maatschappelijk verantwoord fiscaal gedrag. PGGM IM maakt daarvoor gebruik van fiscale stimuleringsmaatregelen en/of fiscale vrijstellingen.

Als belastingbetaler proberen wij onzekere fiscale posities te vermijden. Soms is de fiscale wetgeving echter voor meerderlei uitleg vatbaar of niet altijd volledig duidelijk. Uitgaande van de letter en de geest van de toepasselijke fiscale wet- en regelgeving en de internationale belastingverdragen streven wij naar een zogeheten 'should comfortlevel' (een waarschijnlijkheid van meer dan 70%) dat onze fiscale positie uiteindelijk stand houdt voor de belastingrechter op basis van alle feiten en omstandigheden.

C. Uitlegbaar

De beleggingsstructuren moeten te allen tijde voor de directie van PGGM IM begrijpelijk, uitlegbaar en beheersbaar zijn.

D. Direct gehouden beleggingen

PGGM IM streeft ernaar zo veel mogelijk te beleggen zonder gebruik van (houdster)entiteiten of SPV's. Dit beginsel is in lijn met de bredere internationale ontwikkelingen op het gebied van fiscale transparantie, waarbij de fiscale positie van de eindbelegger direct wordt beoordeeld⁴.

E. Geen beleggingsstrategieën die primair fiscaal gericht zijn

De fiscaliteit volgt de beleggingsactiviteiten en niet andersom. PGGM IM hanteert geen beleggingsstrategieën en gaat geen beleggingstransacties aan die primair fiscaal gedreven zijn.

F. Principal Purpose Test

Ingeval PGGM IM een doorslaggevende invloed heeft op het fiscale beleid van een belegging, beoordeelt zij voor elke entiteit die, elk contract

dat en/of elke regeling die wordt overwogen of ingezet binnen een beleggingstransactie, of het behalen van een belastingvoordeel één van de voornaamste redenen is. Daarbij gaat het om alle relevante feiten en omstandigheden voor het aangaan of opzetten van een transactie (of reeks transacties), entiteit, plan of regeling, tenzij wordt vastgesteld dat het behaalde voordeel in overeenstemming is met het doel en strekking van het desbetreffende belastingverdrag of de desbetreffende wetgeving.

Indien PGGM IM belegt via een extern beheerd beleggingsfonds, heeft zij doorgaans geen doorslaggevende invloed op het fiscale beleid van dat fonds. In dat geval doet PGGM IM haar best om de hiervoor beschreven Principal Purpose Test toe te passen.

G. Offshore jurisdicties

Binnen de beleggingssector wordt regelmatig gebruikgemaakt van zogeheten offshore jurisdicties (landen met een laag belastingtarief). Diverse (inter)nationale instanties (zoals de EU) hebben niet-coöperatieve offshore jurisdicties op een zwarte lijst gezet. PGGM IM volgt de ontwikkelingen omtrent deze zwarte lijsten op de voet. Indien PGGM IM doorslaggevende invloed heeft op het fiscaal beleid van een entiteit, dan zorgt zij ervoor dat er geen beleggingen worden gestructureerd via dergelijke offshore jurisdicties met als één van de voornaamste redenen het behalen van een belastingvoordeel (zie voornoemde Principal Purpose Test).

Indien PGGM IM belegt via een extern beheerd beleggingsfonds, heeft zij doorgaans geen doorslaggevende invloed op het fiscale beleid van dat fonds. In dat geval doet PGGM IM haar best om het fonds ertoe te bewegen het gebruik van offshore jurisdicties te vermijden indien het één van de voornaamste redenen is om een belastingvoordeel te behalen (zie voornoemde Principal Purpose Test). In dat geval zal PGGM IM onderzoek doen naar alternatieve beleggingsstructuren.

H. Betrekkingen met fiscale autoriteiten

Wij streven naar transparante en constructieve betrekkingen met fiscale autoriteiten wereldwijd, die zijn gestoeld op wederzijds vertrouwen en respect. PGGM IM probeert soms ook van fiscale

⁴ In dit opzicht kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de Amerikaanse Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA), de Common Reporting Standard (CRS), de Treaty Relief and Compliance Enhancement (TRACE) van de OESO inzake fiscale transparantie van collectieve en niet-collectieve beleggingsvehikels.

autoriteiten zekerheid vooraf te krijgen ten aanzien van de fiscale behandeling van een specifieke transactie. Daarbij worden alle relevante feiten en omstandigheden kenbaar gemaakt.

I. Interne verrekenprijzen

PGGM IM houdt zich aan zowel de internationale als de lokale regels voor interne verrekenprijzen en verslagleggingsverplichtingen op dit gebied.

J. Belastingarbitrage met betrekking tot btw

PGGM IM wil niet betrokken raken bij enige vorm van belastingarbitrage met betrekking tot de btw over de levering van diensten door of aan PGGM IM.

Status sustainable tax per juni 2019

De status van sustainable tax binnen PGGM IM is als volgt:

- Vanaf juni 2018 heeft PGGM IM haar sustainable tax position paper zowel intern als extern actief besproken. Dit gebeurde bijvoorbeeld met externe (fonds) beheerders, collega's en adviseurs. Ook tijdens rondetafelgesprekken met internationale beleggers heeft PGGM IM haar standpunt inzake sustainable tax aan de orde gesteld. Al deze activiteiten dragen ertoe bij dat sustainable tax binnen de beleggingssector op de agenda wordt geplaatst.
- Uitgaande van de vastgestelde fiscale principes heeft PGGM IM ook haar huidige portefeuille tegen het licht gehouden. In sommige gevallen hebben de gevoerde discussies tot wijzigingen in de beleggingen geleid. Ook nieuwe beleggingen worden beoordeeld in het licht van de fiscale principes. Hiertoe is een fiscaal beoordelingskader geïntroduceerd.
- PGGM IM is momenteel bezig heldere verwachtingen vast te leggen over fiscaliteit en transparantie met betrekking tot beleggingen en de partijen waarmee PGGM IM samenwerkt.
- Daarnaast werkt PGGM IM aan verbetering van het raamwerk voor fiscaal risicobeheer, onder andere door de fiscale monitoring te verstevigen.
- PGGM IM werkt tevens aan een digitale transformatie ter ondersteuning van haar activiteiten op het gebied van sustainable tax.

Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie (juni 2018)

Afgezet tegen de laatste versie van de position paper inzake sustainable tax (juni 2018), zijn de belangrijkste wijzigingen als volgt:

- De beschrijving van het concept van de 'geest van de wet' is verplaatst naar het hoofdstuk "Onderbouwde fiscale beslissingen";
- Het onderdeel 'Naleving van fiscale wetgeving' is verplaatst naar het hoofdstuk 'Onderbouwde fiscale beslissingen';
- Het onderdeel 'Voorkoming van dubbele belasting' is bijgewerkt met een beschrijving van de een 'comfortlevel' test voor fiscale posities;
- De tekst van het onderdeel 'Principal Purpose Test' is in overeenstemming gebracht met het OESO-concept;
- In het hoofdstuk 'Onderbouwde fiscale beslissingen' is een onderdeel 'Betrekkingen met fiscale autoriteiten' opgenomen;
- Het onderdeel 'Belastingarbitrage met betrekking tot btw' is bijgewerkt;
- Het onderdeel 'Uitlenen van effecten' is bijgewerkt in een nieuw hoofdstuk.

PGGM

Noordweg Noord 150
PO Box 117, 3700 AC Zeist, Netherlands
T +31 (0)30 277 99 11
www.pggm.nl

